

NBFS

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden

Tradities Brabantse Schuttersgilden
staan op de Nationale Inventaris
Immaterieel Cultureel Erfgoed Nederland

Organisatieplan NBFS 2.0

Waarom NBFS 2.0?

De Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden (NBFS) is opgericht op 7 december 1935 met de intentie om "ten eeuwigen dage" te blijven bestaan.

De Federatie is een verbond van samenwerkende zelfstandige kringen van schuttersgilden met als belangrijkste bindend element de broederschap tussen de kringen, gilden en gildezusters en -broeders.

Het doel:

- * de schuttersgilden in stand houden en hun aanzien te verbeteren;
- * het gildewezen, met behoud van het oorspronkelijk karakter, verder te ontwikkelen en tot bloei brengen.

De activiteiten van de NBFS hebben zich in de afgelopen 85 jaar in hoofdzaak beperkt tot het organiseren van federatieve wedstrijden en gildenfeesten (landjuweel) en het vaststellen van reglementen, nodig om dergelijke evenementen te organiseren.

Na 85 jaar is het hoog tijd om de organisatie eens tegen het licht te houden en te bepalen of de doelstellingen van de oprichters nog passen in deze tijd. De maatschappij is de laatste jaren sterk veranderd en het is de vraag of de NBFS daarop heeft ingespeeld.

Daarnaast is de wet- en regelgeving ingewikkelder geworden, waardoor de behoefte aan specifieke kennis binnen de kringen en gilden groter is.

Al met al genoeg redenen voor het bestuur van de NBFS om der de vlag van "NBFS2.0", slagvaardig aan de weg te timmeren om het gildewezen in Brabant gezond te houden en bovendien nieuwe impulsen te geven

Missie

Bij het inhoud geven aan te formuleren **missie** heeft de vraag "Waarom bestaan wij", welk bestaansrecht het gildewezen in Brabant, voorop gestaan. Uitgangspunt zijn de waarden: broederschap en dienstbaarheid, welke al eeuwen hoog in het vaandel staan van de Brabantse gilden. Begrippen waaraan in de huidige sterk geïndividualiseerde maatschappij, waarin leefbaarheid en saamhorigheid in de knel komen, steeds meer behoefte bestaat. Gilden dragen vanuit hun lokale situatie en hun deze oorsprong, bij aan de instandhouding van een maatschappij met oog voor elkaar.

De NBFS maakt gilden bewust van hun maatschappelijke rol en van het besef dat zij zich, met inzet van hun traditionele waarden, dienen aan te passen aan de lokale samenleving waarin zij leven.

Dat houdt in dat de missie uitgaat van de autonomie van zowel kringen als gilden en daar waar zij problemen ondervinden op gebieden waar de federatie zich competent acht advies, ondersteuning of anderszins hulp aanbiedt vanuit of door federatieve organen.

Actie: Voor een gezonde toekomst van de Brabantse schuttersgilden moet de NBFS de aangesloten gilden ondersteuning en handvatten geven om de aloude waarden, aangepast aan de tijd, door te geven aan komende generaties.

Visie

Bij het inhoud geven aan de **visie** die voortvloeit uit de missie, stond de vraag voorop: Wat wil de NBFS zijn en wat is het toekomstbeeld van de organisatie over 5 tot 10 jaar?

Als antwoord zijn navolgende speerpunten opgenomen:

De NBFS is een organisatie:

- die zich kenmerkt door slagvaardig en transparant handelen, deskundig is op het gebied van besturen, idem op ter zake doende beleidsgebieden en ondersteunend is aan de gilden;
- die bij de kringen en gilden bewustzijn creëert van het belang en de rol die gilden spelen in de lokale samenleving waar het de leefbaarheid, saamhorigheid en cohesie betreft;
- die, proactief op maatschappelijke ontwikkelingen, het besef uitdraagt naar de kringen en gilden dat zij het vermogen dienen te hebben om zich aan te passen aan veranderende maatschappelijke omstandigheden om zo de Brabantse identiteit en waarden te waarborgen;
- die een belangrijke taak heeft waar het de toekomstbestendigheid van het gildewezen betreft. Die handvatten ontwikkelt om lokale gilden in staat te stellen plannen te maken om zich te profileren in de lokale gemeenschap. Cursussen opzet en geeft op het gebied van kennis en vaardigheden;
- die bekend is bij de kringen, gilden en individuele gildeleden van alle generaties, als organisatie die zorgdraagt voor een goede band met hen door klantgericht werken, gilden activeert en ervaringen deelt;
- die extern bekend is als bij uitstek dé vertegenwoordiger van de gilden en intern door de gilden gewaardeerd wordt vanwege nut en voordeel dat zij erbij hebben;
- die op het gebied van interne communicatie een erkend en goed platform hanteert waarin gilden worden betrokken en tweerichtingsverkeer bestaat en voor de externe communicatie een aansprekend pr-beleid heeft opgezet;
- die samen werkt met andere overkoepelende gildeorganisaties;
- die financieel voldoende middelen heeft geworven om het bestaan van de organisatie te waarborgen en de gestelde taken naar behoren te kunnen uitvoeren.

Actie: De NBFS moet gilden bewust maken van hun maatschappelijke rol; een rol die voortkomt vanuit broederschap, solidariteit en betrokkenheid met de gemeenschap waarvan zij deel uitmaken.

Kernwaarden

Een sterkte-zwakte analyse haalt punten naar boven die bijzondere aandacht verdienen. Deze zijn afkomstig uit een (globale) inventarisatie bij een aantal gilden en zijn representatief voor de meerderheid van de gilden binnen de NBFS.

Sterkte

- Broederschap/solidariteit inhoud geven: er voor elkaar zijn, sociale betrokkenheid, elkaar vertrouwen en je thuis voelen bij het gilde.
- Organisatie waar verschillende generaties zijn vertegenwoordigd;
- Overdragen van lokale identiteit: trots zijn op je omgeving.
- Graag gezien worden bij belangrijke officiële, lokale momenten, zoals op Koningsdag, Dodenherdenking e.d.

Zwakte

- Gilden zijn (lang) naar binnen gericht geweest en hebben nogal eens moeite om zich aan te passen aan de tijd: '*Het is toch altijd zo geweest*' is een bekende kreet.
- Het gilde heeft een oubollig imago voor de buitenwereld.
- De kwaliteit van de bestuurders laat, in sommige gevallen, te wensen over
- Te weinig aandacht voor jongeren binnen het gilde

Veel van deze elementen vinden we terug in het hedendaagse verenigingsleven. De noodzaak om zich te verenigen, en zich voor langere tijd te binden aan een Club, is in de 21^e eeuw aan het wegebben.

Het zoeken naar een 'eigentijdse verenigingsvorm' is iets wat op federatieniveau tot betere resultaten kan leiden, zeker als we openstaan voor het uitwisselen van ervaringen met elkaar.

- Actie:**
- **Gilden ondersteunen om de sterke punten op allerlei niveaus voor het voetlicht te brengen via goede PR.**
 - **Gildebroeders en -zusters bewust maken van het feit dat hun cultureel erfgoed ook, en misschien wel juist, in deze tijd een plaats in de maatschappij verdient en zo een belangrijke positieve bijdrage kan leveren aan de samenleving.**
 - **Bevorderen dat besturen de mogelijkheden krijgen om toekomstgericht beleid te voeren.**
 - **Jongeren betrekken bij het bestuur en hen een duidelijk klankbord geven.**
 - **Door een eigentijdse presentatie ontsnappen aan het oubollige imago.**

- **De Federatieraad bestaat uit:**
 - a. **Uitvoerende bestuurders die gekozen worden op basis van kwaliteiten.**
 - b. **Niet uitvoerende bestuurders zijn de door de Algemene Ledenvergadering toezichthoudende bestuurders**
Besluiten worden genomen in gezamenlijk overleg van uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders
- **Nader gedefinieerde beleidsvelden of deelgebieden krijgen prioriteit en worden behartigd door commissies met aan het hoofd een portefeuillehouder, verantwoordelijk voor zijn deelgebied.**
- **Een goede communicatie wordt onderkend en beter ingebed.**
- **De portefeuillehouder heeft zitting in de Federatieraad waar beleidsvoorstellen multidisciplinair besproken worden om uiteindelijk tot voorstellen of richtlijnen naar de kringen/gilden te leiden.**

Doelstelling

De primaire taak van een koepel als de NBFS is de gilden bewust maken dat zij actief moeten zijn binnen een gemeenschap. Dit moet vanuit de gilden zélf komen. Gilden dienen zich actief op te stellen en geen afwachtende houding aannemen. Daarnaast mag van de NBFS worden verwacht dat zij zich opstelt als een actieve- en dienstbare organisatie en als zodanig is ingericht. Een federatie die correct, snel en adequaat reageert op vragen en uitdagingen waar de gilden en kringen voor staan.

Het is dus "tweerichtingsverkeer"!

Menselijk kapitaal

Het aantal gildezusters en -broeders in Noord-Brabant wordt geschat op 8.000 ieder met zijn/haar eigen deskundigheid en opleidingsniveau. De potentiële vijver van deskundigheid is daarmee heel groot, maar gebruiken we die ook?

Deskundigheid is bij gilden, en in mindere mate bij kringen, bekend. Als we deze deskundigheid aan willen trekken, dan moet het ook aantrekkelijk zijn voor deze personen om zich in te zetten. Mensen voor langere tijd binden aan een bestuur of commissie kan afschrikken, evenals de hoeveelheid tijd die dat kost; we moeten werken en denken in projecten met "een kop en een staart".

Net als de hele maatschappij lijden de gilden onder de vergrijzing. Naast de inbreng van jongeren blijft de kennis en ervaring van oudere gildebroeders echter onontbeerlijk, zeker als hun inbreng toekomstgericht is.

- Aktie:**
- **Het inventariseren van deskundigheid waaruit we bestuurs- en commissieleden kunnen putten.**
 - **Het aantrekkelijk maken van bestuurs- en commissiewerk waarbij vergaderfrequentie en zittingstijd aandacht verdienen.**
 - **Het tijdig opleiden van toekomstig kader.**

Dienstverlening aan de kringen/gilden

De NBFS 2.0 moet zich duidelijk profileren als dienstverlener voor kringen en gilden. Het moet een organisatie zijn die wil kennen en gekend is. Bottom-up informatie is zeker zo belangrijk als Top-down. Uitgangspunt is een goed communicatieplan dat gestoeld is op: horen en je laten horen.

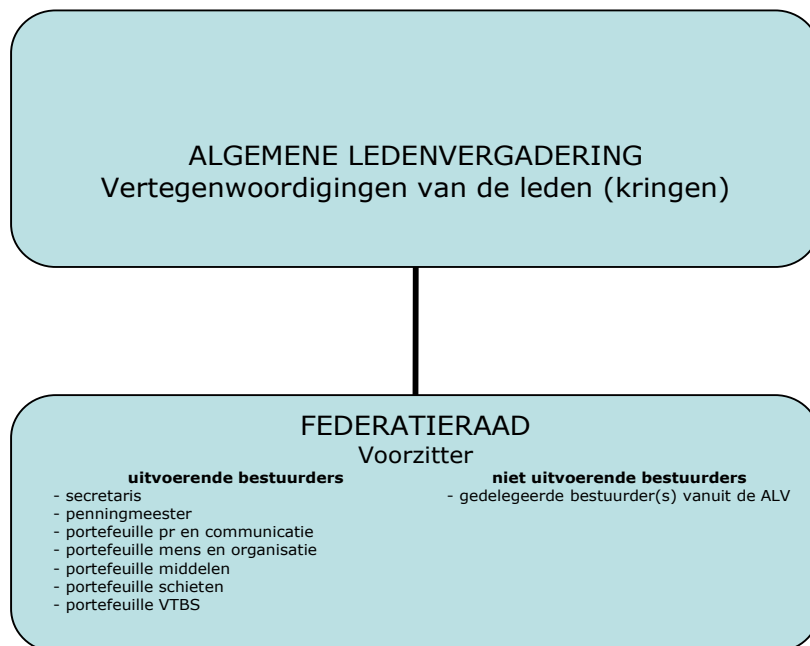
- Actie:**
- **Opstellen van een communicatieplan dat past bij de tijd, bij de diverse doelgroepen én bij de uitdagingen waar we voor staan.**
 - **Toetsing van het communicatieplan aan de mogelijkheden van de tijd en de behoefte van de doelgroep**

Strategie

Hoe willen wij de doelstellingen bereiken?

- Actie:**
- **nieuw organisatie-model met portefeuilles voor de verschillende aandachtsgebieden.**

Organisatiemodel

Voorzitter: De voorzitter geeft, als niet uitvoerend bestuurder, leiding aan het bestuur van de organisatie. Hij is een verbindende factor tussen de diverse geledingen binnen de organisatie en is naar buiten toe het aanspreekpunt.

Secretaris: De secretaris verzorgt de notulen tijdens een vergadering, maar ook de voorbereiding en opvolging van de acties en de correspondentie. Vragen aan de NBFS worden, in overleg met de voorzitter, door het secretariaat uitgezet naar de portefeuillehouders in het bestuur.

- De secretaris is de contactpersoon voor de vereniging en het bestuur en waakt over de geldende wet- en regelgeving.
- Penningmeester:** De penningmeester is verantwoordelijk voor het financiële deel van de organisatie. Zijn taken zijn gericht op het in orde houden van de cijfers, financiële verslagen en -overzichten.
- Portefeuillehouder:** Dit is een bestuurslid die, op basis van specifieke kennis, zo nodig ondersteund door een commissie, met een duidelijke doelstelling aan de slag gaat. De portefeuillehouder heeft zitting in het bestuur van de NBFS. Hij houdt de medebestuurders op de hoogte van de werkzaamheden en ontwikkelingen binnen zijn aandachtsgebied.
- Toezichthouders:** Door de Algemene Vergadering benoemde niet-uitvoerende bestuurders die samen met de uitvoerende bestuurders, als onderdeel van de Federatieraad, besluiten nemen.
- Klankbordgroep:** De klankbordgroep jeugd adviseert de federatieraad over de effecten van voorstellen voor jeugdige gildeleden.
- ALV:** Het hoogste orgaan van de NBFS waaraan de Federatieraad verantwoording aflegt over het gevoerde beleid, begrotingen en jaarplannen vaststelt en de leden van de Federatieraad benoemt.
- Denktank:** Enkele "wijze" mensen verenigt in een groepje, dat het bestuur (dagelijks bestuur en portefeuillehouders) gevraagd en ongevraagd adviezen geeft die de NBFS kunnen helpen om haar missie, visie en doelstellingen uit te voeren. Mensen met een bepaald gezag en een scherpe/visionaire blik op het gildewezen in Brabant.

- Actie:**
- **de doelstelling wordt ook bereikt door het creëren van een breed draagvlak in federatiebestuur, kringen, federatieve commissies en gilden**
 - **voortdurend transparant werken**
 - **gilden stimuleren om mee te denken**

Welke middelen moeten we hebben om de doelstelling te bereiken?

- Actie:**
- **communicatie**
 - **menskracht**
 - **financiële middelen**

Blijf de doelgroepen in het oog houden.

- Actie:**
- **voortdurend rekening houden met alle doelgroepen.**

Toekomstbeeld

Missie en visie veranderen met de tijd en moeten, na een referentieperiode, ook steeds geëvalueerd worden. Er kunnen zich natuurlijk situaties voordoen waarbij tussentijds tot aanpassing moet worden overgegaan.

Het is, en blijft, belangrijk dat het bestuur de ontwikkelingen binnen de NBFS, maar zeker ook daarbuiten, blijft volgen.

“Zo hebben we dat altijd gedaan” is een slecht argument.

Actie: Het bestuur moet proactief werken en alert zijn op ontwikkelingen binnen de samenleving én de gilden.

Financiën

Daar waar het verenigingsleven vroeger steunde op ‘pro deo’ moet in deze tijd deskundigheid steeds meer worden ingehuurd. Dit vraagt om een slagvaardige organisatie, die over middelen beschikt om, naast het menselijk kapitaal uit eigen geledingen, derden aan kan trekken.

Mogelijk dat netwerken kan leiden tot kostenbesparing. Als de NBFS eenmaal gesetteld, en alom bekend is, is het mogelijk dat er nieuwe financiële bronnen kunnen worden aangeboord.

Het gildewezen, als Brabants product kan interessant zijn voor het bedrijfsleven.

- Actie:**
- **NBFS, kringen en gilden maken tot een ‘Brabants product’ dat interessant is voor het bedrijfsleven: Expats zijn bijvoorbeeld zeer geïnteresseerd in de regio en haar inwoners met hun tradities en gebruiken. Als gilden hebben wij een prachtig verhaal en uitstekende mogelijkheden om bijvoorbeeld een vendelhuide of interessante lezing te verzorgen. Werkgevers hebben baat bij werknemers (incl. expats!) die: Het naar hun zin hebben; Trots zijn op hun omgeving (het verhaal erachter); Sociale contacten leggen met mensen uit de buurt. Zéér de moeite waard om hier met bedrijven eens over te praten en te horen of hier ook een vergoeding tegenover kan staan.**
 - **De kosten die verbonden zijn aan het in stand houden van het cultureel erfgoed borgen in overheidsbudgetten.**
 - **Specifieke vragen van gilden aan het kennisbureau van de NBFS, waar we zelf geen expertise voor hebben, doorverwijzen naar specialisten die een bijzonder (laag) tarief willen hanteren voor aangesloten gilden?**
 - **Kun je een kostendekkend NBFS organiseren?**

Vertaling in beleid

Het beleid uit het organisatieplan en de daaruit voortvloeiende beleidsplannen moeten samengevat worden in een actielijst met daarin een tijdsplan en een verdeling van de verantwoordelijkheden.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering.

Aktie: Opstellen van een samenvattende checklist met tijdsplan en het benoemen van de verantwoordelijken

En nu aan de slag

Genoeg geschreven, nu de mouwen opstropen en aan het werk.

We gaan een checklist opstellen met tijdsplanning en verantwoordelijken, die we, 'met straffe hand' moeten volgen, om te voorkomen dat dit rapport een papieren tijger blijft.

Het is nu de tijd van **GEEN WOORDEN MAAR DADEN**